

# F E C S K E

2006. február

BÁCSFEKETEHEGYI HAVILAP

3. ÉVF. 1. SZÁM

ára: 30 din

## SZÁMVETÉS

Elmúlt egy négyéves periódus, amely sok szempontból igen ellentmondásos is volt. Február elseje óta nagyon sok minden megváltozott, de kezdjük az elején.

Az első év, minden különösebb gond nélkül múlt. Egyedüli bosszantó tényező talán az előző évi állítólagos mértéktelen villanyáram fogyasztásunkból eredő pénzügyi megszorítás volt. Magyarul, a községi kasszából kevesebb pénzt kaptunk a megbízott munkákra, mint a másik két helyi közösség. A helyi munkaszervezetek, a mezőgazdasági birtok, az Antilop cipőgyár nem valami egetverő eredménnyel, de dolgoztak. A munkások fizetést kaptak, a nyugdíjasok nyugdíját. Egyik másik késett ugyan, de ez még mindig haladás volt. A helyi járulék innen- onnan összecorgott. Nem is volt adóságunk. A sportcsarnok ott állt befejezetlenül. Ez volt az egyik legfőbb cél, befejezni a rég elkezdett építkezést, és használhatóvá tenni a csarnokot. A helyi közösség előző vezetése jól előkészítette a munkálatokat, de még így is sok minden hiányzott a befejezéshez. A tartományi fejlesztési alaptól kölcsönt vettünk fel, céljaink elérésére. Jó volt látni, ahogy az idő múlásával alakult az épület. A fejlesztési alaptól fevett kölcsönből egy tisztítóberendezéssel ellátott közutat is felépítettünk, amennyiben polgáraink igényelték, hogy egészségesebb ivóvízhez jussanak, mint a vezetékes víz. A vezetékes víz vastartalma ugyanis jóval magasabb a jelenlegi szabványban előírt értékeknél, de az alföldi vizekre ez jellemző. Nagyobb gond a vezetékekben lerakódott rozsdaszerű anyag, amely összefüggésben áll a víz keménységével és a hálózat korával. A közkút vízórája szerint már több mint ezer m<sup>3</sup> víz ment át a kút szűrőberendezésén. A szűrőket a gyártó cég szakemberei ellenőrzik, és végzik annak karbantartását.

A kormányfő meggyilkolása után minden megváltozott. A mezőgazdasági birtok azóta agonizál, a cipőgyár pedig már szinte csak papíron létezik. Körülbelül ebben az időben szűnt meg a nyugdíjasoktól befolyó helyi járulék is, ami egyben az egyetlen rendszeres havi bevétel volt a helyi közösségnek. Az előállt helyzet óriási gondokat okozott, és okoz még ma is. A terhek maradtak, sőt mi több, egyre csak szaporodnak. A követelmények is egyre nagyobbak. Ez érthető is. A baj csak abban van, hogy a mai helyzetben, az ötven évvel ezelőtt meghatározott pénzelési alapelvek ma már nem biztosítják az alapkiadásokhoz szükséges bevételt sem. Mivel nagyon kevesen kapnak rendszeresen elszámolt fizetést, vagy ha kapnak is, legtöbbször csak a minimális jövedelem után fizetnek járulékot a munkaadók. Gyakran emlegetett téma a különböző pályázatok útján elnyerhető támogatások kérdése. Ez nagyon jó dolog, de sajnos a rendszeres, folyamatos munkavégzéshez ez nem elég. A pályázatokhoz ugyanis elsősorban kidolgozott tervek kellene. Nekünk egyedül a becei út aszfaltozásához lenne egy komplett tervdokumentációnk, de már azt is revitalizálni kellene, csak az a baj, hogy ez megint pénz függvénye. Az elmúlt év végén, mi is szavaztunk a helyi járulék bevezetéséről, jobban mondva annak módosításáról. Azért módosítottunk, hogy a helyi járulék bevezetése a község mindhárom településén egyidőben történjen. Nagyon jó és szép dolog, hogy a nyugdíjas polgárok is önkéntes nyilatkozataikkal hozzájárulnak a helyi járulék megvalósításához. A befolyó összegre nagy szüksége lesz majd a helyi közösségnek, de komolyabb célok megvalósításához már nem lesz elegendő.

A sok nehézség ellenére, 2004-ben sikerült egy jó minőségű pumpát is beszerezni a strand mellett működő kúthoz. 2004 telén, részben

megtisztítottuk a nagytemető egy jelentős részét, de annak egy része már újból kinőtt.

A piacra rendbe raktuk az illemhelyeket, amelyek azóta is rendszeresen üzemelnek, de a piaci árusok által szétdobált szemét, megérne néhány fotót. A szeméttel a munkások minden piac után feltakarítják. A szemét különben is óriási gondokat okoz. A nyugati fogyasztói kultúrát majmoló társadalmunk tanácstalanul áll az óriási szeméttömegek előtt. Itt-ott történnek ugyan próbálkozások a felmerült problémák megoldására, de az elfogadható megoldásra még várni kell. Nem egyszerű dolog kijelölni egy szemétkioldó helyét. Nagyon alapos vizsgálatokat kell elvégezni, annak érdekében, hogy legalább az alapvető biztonsági, és egészségügyi előírásokat be tudjuk tartani. Megítélésem szerint nagyobb probléma az, hogy az önkormányzatok nem rendelkeznek saját földterülettel, így szinte sarokba szorítva, ott jelölik ki a szemétkioldó helyét, ahol adott pillanatban valamilyen elhagyott területtel rendelkeznek. A mi esetünkben is egy ilyen köztes megoldás eredményeképpen, az autót földkitermelő bányagödre a szeméttel. A terület a telekkönyv szerint, az útalap tulajdonát képezi. Nagyobb gond, hogy mindenféle ígéretes ellenére, a szeméttelre vezető út szilárd burkolata, évek óta csak ígéretes maradt. Az említett szilárd burkolat nélkül szinte tárgytalan szervezett szemétkioldásról beszélni, mivel az út esős időben sok esetben járhatatlan.

A vízvezeték-hálózat java része 38 éves. Rengeteg hiányossága van, de működik. A vizünk, átlagos alföldi kemény víz, de legalább arzénmentes. A vízhálózatra már régóta ráférne egy teljes felújítás, de könnyen megeshet, hogy egy teljesen új, korszerű vízvezetékrendszer kiépítése lenne az elfogadható megoldás. Mindez azonban csak úgy valósítható meg, hogy a polgárok az elhasznált vízért, rendszeresen fizetnek is. Tudjuk, hogy a lakosság nagy hányada nehéz anyagi helyzetben van, de a fogyasztásért mindenkinek fizetni kell, ha egyáltalán iható vizet akarunk inni.

Utainkat csakis önzetlen összefogással lehetne megmenteni. Nem arra kell várni, hogy majd valaki leereszti az úton hömpölygő vizet a házuk előtt, netalán még az árkot is kitisztítja. Amíg a tisztelt polgárság ezt nem érti meg, könnyen megeshet, hogy aszfaltozott utaink teljesen használhatatlanná válnak. A gazdasági mutatóink rövid távon nem kecsegtetnek jelentős eredményekkel. Tehát bármennyire is szeretnénk, nagy változásokra nem lehet számítani.

Nagy megerhelés a helyi közösségek számára a közvilágítás biztosítása. Egy örökös problémaforrás. A rendszer szintén elavult. Karbantartása nehézkes és drága. A Helyi Község adóságának nagy részét a közvilágítás biztosításának költségei adják. Az, hogy a község átvállal valamennyi áramadóságot, a problémát még nem oldja meg. A helyi járulék egy része a közvilágítás fenntartására van fordítva. Ez nem elegendő, mert a helyi járulék sem valósul meg az elvárások szerint.

Nemsokára új titkárt választ a Helyi Község tanácsa. Teljesen mindegy, ki lesz a következő titkár, a felsorolt gondok mellett itt vannak még az omladozó partok, a nagyterhektől repedező házak, széteső hidak, az építkezési hulladék elhelyezésének megoldása, és még sok más, ami a felsoroltakból kimaradt.

Sárándi István

**MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HÍREI**

Január 12-én Bácsfeketehegyen tartotta meg tisztújító közgyűlését a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete. Tekintettel, hogy a településünk versmondói a legaktívab- bak, úgymond magvát képezik V.M.V.E. - nek és az elért eredmények alapján is megtisztelő volt, hogy erre az összejövetelre éppen Bácsfeketehegyen került sor. A megbeszélésen elemezték az elmúlt periódusban kifejtett tevékenységet, valamint az egyesület újbóli fellendülése érdekében új vezetőségi tagokat választottak. Az új elnök Hajvert Akos, az alelnök pedig Szatmári Melitta lett.

Január 19-én megbeszélést tartott a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség és a helyi ME vezetősége a soron következő XI-ik Vajdasági Magyar Amatőr Színjátzók Találkozójáról, amely házigazdája - akárcsak 2001-ben - immár másodízben a bácsfeketehegyiek lesznek. A V.M.M.SZ. felhívja az együttesek vezetőinek a figyelmét, hogy a találkozóra olyan ifjúsági illetve felnőtt előadá- sokkal lehet bejelentkezni, amelyeket más szemlére - találkozóra nem jelentettek be. A benevezés határideje február 28-a. A szemle március 21-től március 31-ig tart, a gálára pedig április 2-án kerül sor. A Feketics ME vezetősége az aktív színházlátogatók körében - akik min- degyik előadást megtekintik és véleményezik, zsűrizik azt - értékes ajándékot sorsol ki. Az érdeklődők Tóth Veránál,

a ME szervező titkáránál, illetve Szukola Bélánál a Soma színjátszó csoport vezetőjénél jelentkezhetnek.

A téli időszak beálltával a ME Soma színtársulat berkeiben is nagyban folyik a munka. A csoport törzs- gárdájához több lelkes fiatal is csatlakozott és Ferenci Jenő színművész rendezésével serényen folynak a próbák. Az idei évadban Katajev Valentin Tévedések napja, három felvonásos színdarabját mutatják be, amelyet a bács- feketehegyi közönség a szemle megnyitóján, március 24- én tekinthet meg. Ezt megelőzően a társulat Magyarittabén és Topolyán vendégszerepel.

A ME az idén is megszervezi a gyermekek és a fiatalok számára a már hagyományos farsangi felvonulást, ame- lyre február 18-án szombaton 9 órai kezdettel kerül sor. A csoport a piactér érintésével egy körzetet bejár. Ezt követően kerül sor a legötletesebb, legattraktívabb jelmezek díjazására. Bővebb felvilágosítást Pál Eszternél kaphatnak. A fiatalok és a felnőttek számára ugyanaznap este a ME nagytermében maszkabált szerveznek. A jelmezbe beöltözöttek produkcióját zsűrizik és díjazzák. Érdeklődni Tóth H. Lajosnál.

Szukola Béla

**A GAZDAKÖR HÍREI**

A helyi Gazdakör Szőlész-borász szakcsoportja február 25-én megszervezi a Jégtörő Mátyás-napi IV. borkóstolót, amelyre a ME -ben kerül sor. Az összejövetelre a helyi és a vidéki borászokat és borait várják, valamint a borked- velőket, borfogyasztókat és természetesen a potenciális vásárlókat is, de a szervezők szívesen látnak mindenkit, aki akár egy pohár borra vagy éppen egy kis beszélgetésre, társalgásra szomjazik.

A Gazdakör téli ismeretterjesztő előadás sorozatának keretében január folyamán az érdeklődők előadást halhattak a szántóföldi növénytermesztésről, a szőlő és gyümölcsstermesztésről valamint a konyhakertészettről. A Szabadkai AS- Union neves szakemberei bemutatták a Bactofil mikrobiológiai trágya A és B típusát, továbbá a különböző mérőmű- szerek használatával ismertették meg a jelenlévőket a talaj, a növény és a víz tápanyagszintjének megállapítására. Továbbá bemutatásra került Hydro-gél amely a talajnedvesség megőrzését, illetve a nedvesség lekötését segíti elő. Jelen voltak a Genetik plus forgalmazó cég munkatársai is, akik a legújabb kukorica hibrideket ismertették a nagyszámú jelenlévőkkel.

Sz.B.

**AZ IZIDA HÍREI**

Az "Izida" Anya és gyermekvédelmi társulat tagjai vidáman kezdték a 2006.os évet. A gyermekeink és ifjaink holland vendégekkel együtt számlálták vissza a percekét az Új Év elérkezéséig.

Hollandiából érkezett vendégeink-támogatóink jóvoltából si- került bebútorozni, felszerelni, szebbé tenni az otthonunkat, valamint Jenine Reedijk, egy 19 éves holland kisleány, digitális fényképezőgéppel lepte meg társulatunk tagjait.

Az év eleje mindig az elmúlt esztendő elemzésének és a reánk köszöntött év tervezésének az időszaka. Röviden az "Izida" Társulat munkájáról:

A 2005.-ös évet sikeresnek mondhatjuk. Kiepítettük az épület második szárnyát is és működésbe hoztuk. Az építés befejezését a személyes adományozóknak a külföldi támogatóknak köszön- hetjük. Rendszeres személyi segítséget, figyelmet és foglalkoz- tatást 45-60 fő igényelt otthonunkban. Legnagyobb százalékban szolgálatainkat a 10 év feletti személyek igényelték, míg 25.év feletti személyeknél a személyi segítségen kívül a szállítás igénybevétele is jelentkezett, amit eddig nem tudtunk megoldani. Nálunk a fogyatékoságból adódó nehézségek páro-

sulnak a szociális problémákkal, amely a községünk gazdasági helyzetéből ered.

Célunk a 2006.-os évben továbbra is:

- hogy gyermekeinket értelmes munkára ösztönözzük, s ennek hasznát minél hamarabb élvezhessük is. Ismerkedjenek más nép kultúrájával is, tudjunk európai méretekben gondolkodni, de úgy, hogy közben tudatunkban legyenek a nemzeti értékek,
- az otthonunk Feketicsen, a Testvériség u. 20.h.szám alatt egy hely legyen, ahol a fogyatékos gyerekek és fiatalok is megtan- uljanak álmodni az esélyegyenlőségről,
- integrális nevelésformát folytassunk, ahol minden gyermek számára biztosított legyen a felzárkózás és tehetséggondozás,
- nagy hangsúlyt fektetünk a csoportvezetők, önkéntesek sza- kirányú oktatására, utánképzésére, hiszen a minőséges munka csak jól képzett szakemberekkel képzelhető el.

Abban a reményben, hogy nagyon sokan velünk vannak, megértenek bennünket és ellátogatnak otthonunkba, minden olvasónak **BOLDOG ÚJ ÉVET** kívánunk az "Izida" Társulat tagjai.

P.J.

## M A N A P S Á G

## RÉSZVÉNY, VAGY RÉSZVÉT?

A januári hideg ellenére, nagy a nyüzsgés a faluban. Mindenki bizonylatokat gyűjt, fénymásol, sorban áll, beiratkozik, kifizeti a tagságdíjat és számol.

Számol!

Számol bizony. Ha egy munkaév után 200 , akkor mind-egyikre (maximum 35) annyi, de még a "biro radan" eltöltött évekért amannyi, tehát a végek végén kialakul egy szimpatikus összeg, ami nem is jönne manapság olyan rosszul.

Mindenki az ingyenrészvényekről beszél, de nem tudja, hogy a szórólapon említett törvény miről is szól. Az ingyenrészvény minden felnőtt polgárnak, aki már dolgozott, és a fizetése után járadékokat fizetett/fizettek, és utána, vagy két munkavállalás között a munkaközvetítőn keresztül munkanélküli térítést kapott, arra az időre is, jár. Jár azoknak a polgároknak, akik munkahelyük specifikus mivolta miatt (tanügy, egészségügy, belügy,...) vagy állami hivatalban voltak munkaviszonyban, és így nem lehetett privatizálni munkahelyüket és nem részesülhettek ingyenrészvényekben. Az ingyenrészvény alapja, a privatizált vállalatok eladásakor kapott összeg 15%. Ez az összeg nem tartalmazza az eladott vállalatban automatikusan írt ingyenrészvényeket.

A törvény kitér arra az esetre is, hogy ha már egy polgár, más módon, tehát a Marković, vagy Milošević idejében, jegyzett, vagy vett és el is adott részvényeket, az automatikusan nem írthat e törvény értelmében ingyenrészvényt. Akkor sem jegyezhet, ha csak részben élt jogaival, vagy a jegyzett részvények elértéktelenedtek,

mivel a fenti összeg csak törvényes maximum, de nem kötelező.

Tehát, akinek már volt valahol jegyzett ingyenrészvénye, az itt hiába próbálkozik.

Az eddig jegyzett részvények, ami tulajdonjogot képviselnek, államilag be vannak iktatva, mégpedig a személyi számunk alapján, egy központi nyilvántartásban. A most összegyűjtött adatok, nem az állam szervezésében és a törvény értelmében vannak gyűjtve, hanem ez egy vállalkozói kezdeményezés, de még be nem fejeződik a privatizáció, és nem rendezik az adatokat, addig szó sem lehet e részvények elosztásáról, vagy értékesítéséről, ami után a beszerzési és az eladási ár közötti különbségről adót is kell fizetni. (Porez na kapitalnu dobit). Ha pedig nem adjuk el, akkor pedig hasonló adót kell fizetni, mint valamilyen ingatlanra, akár hoz jóvedelmet, akár nem.

Az igazi jogosultak, ha majd eljön a törvényes lehetőség, az állam szervezésében fogják jogaikat érvényesíteni, de csak akkor, ha azt kívánják is, mindenféle agenció, petíció és más közbenjáró nélkül.

Ha ez bekövetkezik, a Fecske ingyen fogja értesíteni hűséges olvasóit.

Nem mondom, hogy ne legyenek tagjai ennek az agenció-nak, de ne engedjék meg, hogy politikailag manipuláljanak aláírt nevükkel.

Sajnos az ingyernrészvényekből adódó jogok, nem a közeljövőben fognak érvényesülni, így ne számoljunk, ne tervezzünk, ne igyunk előre a medve bőrére.

B.Cs.

AZ OLVASÓ ÍRÁSA  
NÉHÁNY SZÓBAN

Az újévi ünnep táján, kezembe került, az első pillanatra igényesnek ígérkező, MALI IDJOS - KISHEGYES c. kiadvány, melyet a címben szereplő község és az -Opšte udruženje poduzetnika opštine Mali-Idjoš - néven szereplő vállalkozó egyesülete jelentetett meg. A látszat azonban csal.

Az apróbb professzionális vétkek, melyek egyes grafikai megoldásnál jelentkeznek, igazán elenyészők. De mégis, ezekről, mint hiányosságokról szólni kell. A szöveg olvashatóságáról, azaz inkább a nem olvashatóságáról van szó, ami bizony elemi feltétele a jó szöveges hirdetésnek. A - Small Steps - modern vonalvezetésű hirdetésének szövege nehezen olvasható, mivel a hirdetés alaptónusa kioltó hatással van a szöveg színére. Kék a kéken! Hasonló problémája van a Feketic - Bácsfeketehegy nevű ismertető oldalnak is. Itt piros betűket nyomtattak a falu egy részének légifelvételére. Értsd! A pirosító háztetőkre. Na de üsse kő! Ez részben a hirdetést megrendelő, vagy a grafikai kivitelező ízlésének vetülete. Az ízlésről pedig már a latinok óta nem vitatkoznak. Legfeljebb az, akit ez zavar, nem olvassa el a felkínált szöveget, hanem tovább lapoz. Mindennek dacára a grafikai előkészítés és a nyomdai kivitelezés dicséretet érdemel a professzionális, nívós munkáért.

Sajnos községünk településeit bemutató szövegben, már nem a hibákról, hanem a vétkekről kell szólnunk, melyek

gyökerei, az adatok pongyola feldolgozásában rejlenek. A szövegszerkesztő nem viszonyul kellő alázattal a történelmi tényekhez, adatokhoz és nem vette magának a fáradságot, hogy ellenőrizze a közölt adatokat. Pedig erre kiváló lehetősége volt. Hiszen több elismert kishegyesi író meg bácsfeketehegy falukutató, vagy azok művei álltak volna rendelkezésére.

Ezért, a sorok írója veszi a fáradságot és tudatja a szövegszerkesztővel, hogy a magyarországi Békés megyében nincs Szentandrás nevű település, ahonnan a kishegyesi polgárok ősei 1769 tavaszán zömmel érkezhettek. Ellenben van egy település, a magyarországi Békés megyében, melynek neve Békésszentandrás, ahonnan zömmel érkezhettek a kishegyesi polgárok ősei.

Hogy egyes laikus epigon, honnan veszi a merészséget ahhoz, hogy a jóhiszemű olvasót kiagyalt toponimákkal félrevezesse, nem tudom. Talán ezzel leplezi tudatlanságát? Mindez aztán a szerb nyelvű fordításban tetőzik, ahol Békés megyei Szentendrének nevezi Békésszentandrást.

Mivel hozzászólásom háttérben semmiféle oktató, vagy kioktató szándék nem húzódik a többi pontatlanságot, fél sem sorolom. Minek is tennem? Hiszen a szakmát illik tudni, ha nem, akkor tanulni kell. De nem itt és most!

Merkva Péter

# AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

## A TOLERANCIÁRÓL

Már egy éve szerettem volna erről a témáról írni, de a cunami megrázó eseménye és következményeinek meggátolásáról vagy csökkentéséről szóló gondolatok fontosabbak voltak, és ez egy olyan téma, ami "megvár", vagyis mindig aktuális, fontos. Igaz, hogy most is voltak katasztrófák, mint a Hejcénél lezuhant szlovák repülőgép, vagy a vonatszerencsétlenség a Morača völgyében, de a tolerancia fontosabb, mert, ha több lett volna, vagy egyáltalán lett volna, a katasztrófák meg sem történek (ha nem lett volna koszovói helyzet... , ha a vasúti karbantartás és biztonság pénzelve a politikától független lenne...)

Január második hetében egy fontos évforduló volt, nem kerek, de minden évben meg kellene ünnepelni, ugyanis, 1568 január 6-13.-a között tartott tordai (Erdély) országgyűlésen, mondták ki és iktatták törvénybe a lelkiismereti és vallásszabadságot először a világon, tehát a TOLERANCIÁT.

Ezzel a szóval, ma mindenki dobálózik, használva, ha kell, ha nem, ismerve annak értelmét, de többnyire nem, de ez a szó itt és most, sajnos nem varázsszó.

A tolerancia azt jelenti, hogy türelem, a bajok, kellemetlenségek elviselése. (de minden áron???)

Na, ne!

Legyünk-e toleránsak jogaink tíróival szemben?

Legyünk-e toleránsak emberi mivoltunk meggyalázóival szemben?

Legyünk-e toleránsak javaink bitorlóival szemben?

Legyünk-e toleránsak munkánk gyümölcsének elrablóival szemben?

Legyünk-e toleránsak szabadságunk korlátozóival szemben?...

Ne Legyünk!

Ha többen vannak, ha erősebbek, ha hangosabbak, vagy ha erősebb pártfogójuk van?

Akkor sem!

Kivel szemben kell toleránsnak lenni?

Aki más mint mi, de nem bánt senkit, vagyis, nem zavar bennünket.

Nem akarok toleráns lenni, úgy ahogy mások gondolják, nem minden áron, mert az trendi, de szeretném, minden emberrel, aki nem bánt, nem kívánja elvenni tulajdonomat (eszmeit, anyagit), nem néz le, nem gyaláz meg, egyszóval békén hagy, békében együtt élni, egymásnak segítve, hogy jobban, szebben, boldogabban és békében utódjaink világát felépítsük..

Biro Csaba

## POSTAGALAMB

*"Mert hontalannak lenni ott, ahol az ember otthon volt az előtt, a világmindenség legszomorúbb érzése."*

( Wass Albert )

### Kedves bácsfeketehegyiek!

Azt hiszem, hogy a levél formátumot választom e rovat megírásánál. Az ok erre egyszerű: így a közlések közvetlenebbek és nem annyira megkötöttek. Ha mód és alkalom nyillik rá, minden "jelentésemet" így fogom önöknek továbbítani. E rovat célja, hogy ismerjék meg a kunhegyesi és az anyaországi emberek életérzéseit, mindennapjait egy fiatal lány szemszögéből, aki persze akarva- akaratlanul beleszövi rövid írásaiba saját életérzéseit és gondolatait.

A Wass Albert idézet ma, itthon nagyon aktuális. Tavaly december 5-e óta sok ember érzi magát itthon hontalannak. A társadalom igenis megosztottá vált. Ha romantikus végletekben gondolkodnék, akkor azt írnám, hogy két tábor van: jók és rosszak, de ezen megfogalmazások túlzóak, mégis valahol igazak. A probléma az, hogy sokan nem tudnak itthon önállóan gondolkodni. A média olyan mértékben befolyásolja az embereket, hogy képtelenek önállóan gondolkodni, és józan ítéletet hozni. Azonban én nem arra hívtam, hogy mentegessem az anyaországi társadalmat, inkább elítélni szeretném.

Az a kevés józanul gondolkodó ember, aki a szívére hallgatott most hontalannak érzi magát. Úgy érzi egyedül van. Valahogy így vagyok ezzel én is. A sebeket nem szeretném felszakítani csupán példát szeretnék hozni. Tavaly december 6-án minden idegennek tűnt nekem. Szomorú voltam és a boldogsággal telt kará-csonyt várom, melyek felém jöttek Debrecen főutcáján irritáltak. Egy megvezetett, mesterségesen boldoggá pumpált tár-

sadalom néhány tagja jött velem szembe. Tudom, hogy nem csak én éreztem így. Azóta érzem, hogy az író szavai igazak voltak és nem is kicsit. Itthon lettem hontalan még akkor is, ha látszólag nem vettek el tőlem senkit és semmit. Ez igaz, de adtak fájdalmat, hogy égjen bennem és a szeretettel együtt ez, mély sajnálatot szüljön.

Így éltem meg idén december 5-én az "Összetartozás- napját" Debrecenben, mert úgy látom, hogy talán a 2004- es év árnyai és fájdalmai és az a "jó" emberek által megismert hontalanság most összeköt minket, s talán egy hatalmas hiba árán az anyaországi társadalom felébred "Csipkerózsika- álmából".

Kérem, hogy bízzanak bennünk, az anyaországi hontalanokban. Tudom, hogy nehéz, de hiszem, hogy vannak, akik tenni akarnak ezért a nemzetért.

"Hiszek egy Istenben! Hiszek egy hazában! Hiszek egy isteni örök- igazságban! Hiszek Magyarország feltámadásában! Amen"

Legyen így. Kívánom, hogy tudjunk együtt örülni határon innen és túl és, hogy tanuljuk meg az újsz-tendőben egymás terheit hordozni és odafigyelni arra, hogy ne kövessünk el több nagy hibát.

Szívbeli üdvözléssel: Nagy Sára

# ILLIK TUDNI

## ILLIK - NEM ILLIK



Egy kis időre előbújt a nap. Az utcán is többen jártak. Örültek az emberek a jobb időnek és egymásnak.

Az emberek szeretettel üdvözölték egymást, még rá is mosolyogtak az ismerősökre.

Kellemesen éreztem magam. Szép lett volna a napom, ha nem keserít el a következő látvány. Megszoktam, hogy az ismerősökre ráköszönök, rámosolygok. Ha van időm, még egypár szót is váltok velük. Már többször kinevettek azért, mert azt állítom, hogy szeretem az

embereket, és szebbé tudják tenni napjaimat. De mi történt? Az utcán haladva, köszönetetve, mosolyogva. Szembejön velem egy hatodik osztályos kislány, vagy nagylány. Nagyon jól ismerem a szüleit, kik kedvesek, jóneveltek, udvariasak velem szemben és másokkal is. Már régebben is találkoztam vele, amint szüleiivel ment és hallhatta, hogy azok köszönnek és egy-két szót váltunk. Ő velem szembe jött és nem csak engem, de mindenkit levegőnek vett, köszönés nélkül, felemelt fővel elvonult. Nagyon fáj, hogy azoknak a jó-nevelt udvarias szülőknak

ilyen "üres" gyerekkor van, mert azt szoktam mondani, hogy a búza is míg zöld éretlen, értéktelen, fenn hordja kalaszát, de amikor megérett, lehajítja "fejét" és mindenki értéket lát benne.

Hol a hiba? Vagy már nem kell becsülnünk embertársainkat? Nem érdemel meg az a másik egy köszönést, egy mosolyt, ami nem kerül se pénzbe, se megerőltetésbe.

Szülők! Ti ezt nem veszitek észre? Kérlek Benneteket, ügyeljetek gyermekeitek lelki gazdagítására, mert amilyen kedvesek vagytok, tudátok nevelni, átadni magatokból gyermekeiteknek is valamit. Bizonyosan jól esik nektek is, ha idős születeiket becsülik, tisztelik a fiatalok, ami csak tőletek függ.

Legyetek adakozók, és a szeretetetekből, figyelmességetekből adjatok egy kis részt gyermekeiteknek, hogy utánozva Benneteket megszerettessék magukat a környezetükkel. Köszönöm.

Bíró Éva

## ELMARADT A TÉL

A tél általában decemberben kezdődik, de az idei nem volt igazi. A hó hiányzott.

Elmaradása miatt nagyon szomorúak voltunk, mi diákok. Az őszt sokáig tartott és nagyon kevés hó esett, az is csak két-három napig tartott. Sajnos a szünetben nem havazott, így sem, szánkózni sem, hógolyózni sem lehetett.

Nagyon unatkoztunk, de amikor újra megkezdődött az iskola, letörtén tértünk vissza a padok közé, mert ez a szünet sem volt az igazi.

Mi nem szeretjük a telet, mert az utóbbi időben, a téli szünetben soha sincs hó, és nem játszhatjuk ki magunkat.

CS & Cs

### A BÁCSFEKETEHEGYI HELYI KÖZÖSSÉG ALAPSZABÁLYÁNAK 33. SZAKASZA, VALAMINT A BÁCSFEKETEHEGYI HELYI KÖZÖSSÉG TANÁCSÁNAK 2006. II.2-ÁN MEGHOZOTT HATÁROZATA ALAPJÁN

#### PÁLYÁZATOT HIRDET BÁCSFEKETEHEGY HELYI KÖZÖSSÉG TITKÁRÁNAK MEGVÁLASZTÁSÁRA ÉS MUNKAVISZONYBA TÖRTÉNŐ FELVÉTELÉRE, NÉGYÉVES IDŐTARTAMRA

A Bácsfeketegy helyi közösség titkári tisztségére olyan személy választható meg, aki eleget tesz a törvény által előírányozott feltételek mellett a következőknek:

- legalább középiskolai végzettség
- legalább 1 év gyakorlat szervezői munkakörben
- munkaterv átadása a mandátum idejére.

A fent említett feltételek mellett előnyt jelentenek a következők:

- számítógép-kezelési alapismeret
- a szerb és a magyar nyelv ismerete
- "B" kategóriás vezetői engedély
- idegen nyelv ismerete
- jó kommunikációs képesség
- pályázatírási tapasztalatok

- legalább 5 éve Bácsfeketegy település lakosa

- ajánlások, diplomák.

Az érdekelteknek a kérvényhez kötelezően csatolniuk kell a részletes életrajzot és azokat a dokumentumokat, melyek alapján eleget tesz a fent felsorolt feltételeknek.

A pályázat 2006. február 28-ig érvényes.

A szükséges okmányokkal ellátott kérvényt postán vagy személyesen a pályázati bizottságnak kell eljuttatni az alábbi címre: Bácsfeketegy helyi közösség, Pályázati bizottság részére, Bácsfeketegy, 24323, Testvériség utca 30.

A hiányos és a késve érkezett kérvényeket a bizottság figyelmen kívül hagyja.

Bővebb információk a következő telefonszámon: 024/738-040.

# LÉLEK SZÁRNYÁN

## A SZEKTA FOGALMI MEGHATÁROZÁSA

Vallási rovatunk a jövőben részletesebben kíván foglalkozni a fenti téma etimológiai (a szó eredetének magyarázata) meghatározásával, csoportosításával, a legismertebb megnyilvánulási formák tárgyalásával, valamint olyan kérdések, fogalmak rövid magyarázatával, amelyek kevésbé ismeretesek olvasóink előtt.

Ha kimondunk vagy leírunk egy szót, egyáltalán nem biztos, hogy mindenki ugyanazt érti alatta. Nagyon is érvényes ez a keresztyénségen belül gyakran használt "szekta" fogalmával. Mit értünk a szekta kifejezés alatt? E fogalom tisztázása vagy meghatározása több oldalról közelíthető meg. Ezeket most csak nagyon nagy vonalakban és érintőlegesen ismertetjük.

Létezik egy társadalomtudományi meghatározás, amely szerint szektának nevezzük a társadalom perifériáján élő néprétegek vallásos mezbe bújó csoportját, amely tiltakozik a fennálló politikai és egyházi uralkodó osztály ellen. Így valójában a szekta nem más, mint a szociális viszonyokkal való elégedetlenség egyik formája. A tanításuk pedig a földi boldogulás lehetősége nélkül maradt osztályok vágyálmainak a földöntúliakba való kivetítése. E szemléletnek az a hibája, hogy egyoldalú, azaz a szekták keletkezésében és terjedésében a társadalmi háttér csak egyik tényező, de nem az egyetlen és a legfőbb.

Az állami és egyházjogi szemlélet egészen leegyszerűsíti a kérdést, amikor az államilag elismert vallásokat egyháznak, minden más vallási közösséget szektának minősít. Ez a felfogás lényegében a római jog továbbhatása az egyháztörténetben. Egyértelműen igeellenes álláspont és nem elfogadható a szektának ilyen meghatározása.

A népegyházi szemlélet szerint egyháztagok azok, akik "beleszületnek" az ún. népegyházba, azaz gyermekkeresztségben, konfirmációban részesülnek. A szekta tagjai azok, akik öntudatos döntéssel kilépnek a népegyházból és egy önkéntesség elvén felépülő vallási közösség tagjává lesznek, általában felnőttkeresztség által. Itt olyan kérdések is felmerülnek: mi okozza a "szektások" kiválását az egyházból?

Egy további, de megalapozatlan felfogás a számbeliségben próbálja megtalálni a szekta meghatározását. E szerint a számbelileg nagyobb vallási közösségeket "egyháznak", a kis közösségeket pedig "szektának" mondja. Nem veszi figyelembe, hogy az igazság elvileg sohasem a többségtől, vagyis követőinek nagy vagy kicsi számától függ. Előfordul olyan helyzet, amikor a kicsiny közösség hordozza az egyház jeleit, számbelileg viszont jóval népesebb a szekta.

Jóval közelebb kerülünk az igazsághoz, ha megvizsgáljuk a kifejezés eredetét, azaz a "szekta" elemzéséhez nyúlunk. Korábban ezt a latin "SECO, SECARE" = lemetsz, levág szóból származtatták. Eszerint a nagy történeti anyaegyházból kivált, elkülönült vallási csoport. Itt felmerül a kérdés,

hogy szabad-e egy csoportot szektának nevezni azért, mivel az utóbbi négy évszázad folyamán különvált például a reformáció nagy egyházaitól, itt gondoljunk pl. a baptistákra és a metodistákra? Hiszen a jeruzsálemi ősgyülekezet is kivált a zsidó "anyaegyházból", a reformáció egyházai pedig az akkor már évezredes római egyházból! Történelmileg nézve az egyház és szekta viszonyát óvatosan kell kezelni. Ennél sokkal helyesebb eredményhez jutunk, ha a szekta szó gyökerét a latin "SEQUI" = követni igében keressük. Ennek származékaként a szekta = párt, irányzat. A Vulgata (latin nyelvű Biblia) a görög "HAIRÉZIS"-t =eretnység a "SECTA" szóval fordítja latinra: választás, párt, filozófiai irányzat értelemben. Ha ezeket a nyelvtani formulákat vesszük alapul, akkor azt a következtetést vonhatjuk le, hogy: "szektások azok, akik az egyedüli üdvözítő Krisztus mellett földi emberek szavaira is esküsznek, akik Isten kijelentésében és emberi sugallatban egyaránt hisznek." (Dr. Busgya Dezső nyug. ref. lkp. - zsinati jegyző, Marosvásárhely).

A kérdés tárgyalásánál nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a pszichológiai szemléletet sem, amely a szektát lélektani alapon magyarázza. Ez a felfogás a szektás emberben nem lát más mint lelki eldeformálódást, neurotikus tünetet, patológikus esetet. Kétségtelen, hogy a szektaképződésben pszichológiai tényezők is szerepet játszanak, de egyedül ezzel nem lehet a szektajelenséget meghatározni!

Még közelebb kerülünk a szekta meghatározásához, ha a tanításbeli különbségeket is figyelembe vesszük. Megvizsgáljuk, hogy mit vall egy bizonyos vallási közösség, és ezt a tanítást összehasonlítjuk az Apostoli Hitvallással vagy az egyes történelmi egyházak alapvető hitvallásaival. Eszerint a szekta rendszerint egy-egy bibliai igazság vagy esemény túl erős kiemelése, jelentőségének téves hangsúlyozása által szerveződik. A szektát kívülről nem lehet megismerni, csak belülről a bibliai kijelentés lapján. Minden korban vannak olyan kisebb vallásos csoportosulások, akiknek szektásságát az eddig felsoroltak szerint nem lehet megmagyarázni. Hogyan lehetséges ez? (a válaszkérését folytatjuk következő számunkban)

Felhasznált irodalom:

1. Fekete Péter: "Az egyház és szekta" MRE Kálvin Kiadó, 1993 Bp.
2. Dr. Bütösi János: Tévtanítások pergőtüzében MRE Doktorok Kollégiuma, 1998 Bp.
3. Dr. Busta Dezső: "Szekta és szektásság mint jelenség" Erdélyi Református Naptár, ÉREK, 1995 Kolozsvár

Orosz Attila  
ref. lelkipásztor

# KÖRKÉPEK FEKETEHEGYRŐL

## (részlet)

Bácskában 1876-ig, a határőrvidék felszámolásáig nem volt egységes a közigazgatás. A polgári terület egészségügyének irányítása a Magyar Király Helytartótanács hatáskörében és a "generale normativum sanitatis" néven ismert rendelkezések szabványai szerint átfogóan szabályozta az egészségügyet. Ugyanakkor nem biztosította kellőképpen az orvosok megélhetőségét, az egészségügyi hatósági teendőket az adminisztrációra-nem pedig az orvosokra bízta. E törvény hiányossága az általános és kötelező betegbiztosítás volt, aminek ugyan nem volt különösebb jelentősége vidékünk agrár jellege miatt.

Az egészségügyi dolgozókat a XIX. Század végéig a medikusok (ha állami szolgálatban voltak-fizikusok) hirurgusok, gyógyszerészek és a bábák csoportja alkotta. Ide tartoztak az úgynevezett borbély-sebészek is.

Nagyon sokáig a természet és ösztönösség törvényei uralkodtak. Ez érvényes volt a születések és halálozások arányára is. Annyi gyerek született, amennyi a természet rendje szerint születhetett, és annyian haltak meg, amennyit annak ereje, az erőtlenség, ellen állóképesség hiánya, láz, fertőzések-elragadott. Az élve születettek arányszáma 40-60 között ingadozott, míg a halandóság 35-55 körül volt (ezer lakosra vonatkozó). Egy-egy egészséges asszony 8-10 gyereket szült. Ezek közül átlagosan csak 3 érte meg a felnőtt kort. A halottaknak 50%-a öt éven aluli gyermek volt, 30% az egy éven aluli. A járványos betegségek esetén számuk még nagyobb volt.

A gyenge csecsemőt igen sokfajta betegség érte. A himlő, diftéria, vörheny, górcs, emésztési és légzési zavarok, a veleszületett rendellenességekkel szemben tehetetlenek voltak. A nagyfokú csecsemőhalandóság másik oka az anya és csecsemővédelem hiánya volt. A várandós anyák az utolsóig dolgoztak, és nemegyszer a mezőn születték meg gyermeküket. Az ösztönös anyai szeretet azonban a múltban is mindent megtett gyermekekéért. A felcseperedő gyereket viszont már nem nagyon dédelgették. Korán bevonták a mezőgazdasági termelésbe, vagy a kisebb testvérek gyámoltásába. Ha viszont megbetegedtek, igyekeztek őket gyógyítani. A betegápolás a családban az asszonyok feladata volt.

Orvosa a falunak kezdetben nem volt. 1820-ban négy falu fogadott orvost (Bajsa, Feketehegy, Kishegyes és Szeghegy). Az első helybeli orvos Szilágyi Gábor volt, aki 1836-tól kezdett gyógyítani.

Hogyan is alakult akkortájt a születettek és meghaltak számaránya, milyen elosztásban, mely korban történt az elhalálozás, milyen betegségek ártottak leginkább, ezeket rögzítettem 1785-1873-ig.

A falu lélekszáma a Kunhegyesről való kirajzás idején 963 fő volt. Később nem csak a természetes szaporulat miatt emelkedett a lélekszám, hanem újabb betelepülők is érkeztek.

Az első 10 év az új településen, Feketehegyen a következő képpen alakult 1785-1795-ig.

Év	Született	Meghalt	Term.szap./100lakos
1785	30	11	20,63
1786	79	40	40,65
1787	87	56	30,30
1788	71	25	35,09
1789	53	43	7,23
1790	97	75	15,88
1791	65	43	15,62
1792	87	49	26,68
1793	114	94	54,37
1794	101	55	30,67
1795	74	95	-14,00

1795-ben, 10 évvel a betelepülés után az alábbiak szerint alakult a halálozások aránya:

Halva született	3
Elhalálozás 0-1 hónapig	5
Elhalálozás 1-6 hónapig	5
Elhalálozás 6-12 hónapig	14
Elhalálozás 1-5 éves korig	44
Elhalálozás 5-15 éves korig	6
Elhalálozás 15-20 éves korig	5
Elhalálozás 20-30 éves korig	3
Elhalálozás 30-50 éves korig	5
Elhalálozás 50-70 éves korig	4
Elhalálozás 70 éven felül	1

Az átlagos életkor igen alacsony volt. A gyermekek közül sokan az első életévüket sem töltötték be. Szokás volt ezért az újszülöttet mindjárt megkeresztelni. 1795-ben elhaláloztak 95-en. A "halottvizitálók" által rögzített halálozási okok a következők voltak:

Sínlődött	21
Nehéz nyavalya	8
Himlő	42
Száraz nyavalya	3
Kelevény	3
Dagadozás	4
Száraz betegség	2
Nyavalya	2
Fulladás	3
Kólika	1
Halál oka ismeretlen	6

A közegészségügyi állapotokról leginkább havonta, vagy ahogy a szükség kívánta a vármegye főorvosa tett jelentést Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságának...

Kórizs József  
Feketics



**A KÓR HÁZA**  
**A VERBÁSZRA VEZETŐ ÚT MENTÉN A**  
**MÁIG FENNMARADT "JÁRVÁNYKÓRHÁZ"**  
**ÉPÜLETE**

## A TISZTULÓ KIREPÜLÉS

Erről akkor beszélünk, ha a téli időszakban a nappali hőmérséklet a déli órákban eléri a 8-12C-ot. Ilyenkor a méhek elhagyják a telelőfürtöt, és kirepülnek a kaptárból. A szabadban üritkeznek, melynek célja, hogy kiürítsék vastagbélükben felgyülemlett emésztetlen anyagokat. Minél magasabb a hőmérséklet, annál intenzívebb a tisztulás. Előfordulhat, hogy nem minden méhcsalád repül ki tisztulni, ennek okáról meg kell győződni.

Lehetőség szerint a méhésztartózkodjon a méheknél a tisztuló kirepülés idején, hogy megfigyeléséből következtetni tudjon a méhcsalád állapotáról. Az első tisztuló kirepülésnél, ha a talajt hó borítja, sok méh elpusztulhat, ha a hőmérséklet leeshet, és a méhek teste lehűl, és nem tud felrepülni, ott pusztul el. Könnyen segíthetünk ezen, ha a hőmérsékletet fekete fóliával terítjük. A fekete színű fólia felmelegszik, a méhek átmelegítik, így könnyebben tudnak repülni.

- Helyénvaló teendő tisztuló kirepüléskor, ha a szomszédainkat figyelmeztetjük, hogy ne teressék ki a szabadba a frissen mosott ruháikat, mert a méhek ürülékükkel beszennyezik.

- Figyeljük meg azokat a családokat, amelyeknél tömeges a méhek kirepülése, és a kijárószerűk bővítésével segítsük elő tisztulásukat.

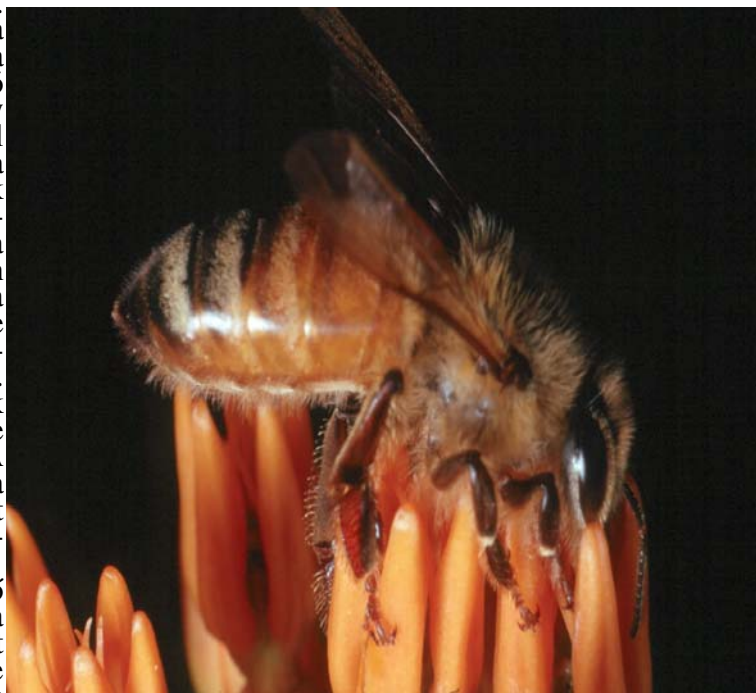
- Hallgassuk meg azokat a méhcsaládokat, amelyek nem tisztulnak (nem repülnek). Ha egyenletes, halk zúgást tapasztalunk, nincs baj, nem érzi a család a tisztulás szükségességét.

- Ha nem tisztul a méhcsalád, és nem halljuk a méhek zsongását, akkor feltétlenül bontsuk ki

a családokat, és győződjünk meg állapotáról. Ha a méhfürtben levő méhek az élet jelét mutatják, és nincs élelmük, vigyük a családokat meleg helyiségbe, és lepénybeadással gondoskodjunk élelemről, vagy tegyük a fészekbe mézes lépet. Gyors segítség lehet az is, ha híg cukorsziruppal befűjük a méheket. Az elpusztult családokat emeljük ki a sorból, és takarítsuk ki a kaptárt. Előfordul tisztuló kirepüléskor a kijárónyílás környékének ürülékkel való összepiszkítása. Ilyen esetben ellenség vagy anyátlanság miatt túl sokat fogyasztottak a méhek. Az ilyen családokat szintén vizsgáljuk meg, és segítsünk a

bajon. Ha a keretekben levő méz megfolyósodott, cseréljük ki jó minőségű élelemmel. Az erős, anyátlan családhoz tartalékcsaládot telepítsünk. Füstöléssel azonnal egyesíthetők. Betegségekre is gyanakodhatunk. Ilyen esetben szedjük mintát az élő és holt méhekből egyaránt, és küldjük be vizsgálatra az illetékes állategészségügyi intézetbe.

Tél vége felé közeledve, amikor már megindul az élet



a méhcsaládban, az anya már petézik, a fészek hőmérséklete emelkedik, elérkezik az idő a cukorlepény berakására. A lepénybe gyárilag bele van keverve a nozéma és az enyhébb költésrothadás elleni gyógyszer. Ez elősegíti a gyors és kielégítő fejlődést. Általában a tisztuló kirepülés után adjuk be az első gyógylepényeket. A túl korai beadás nem javasolható.

A megvásárolt gyógylepényt 20-25C-ra melegítjük, és egyenletes vastagságúra ellaposítjuk. A kaptárba helyezésnek több módja ismert:

- az egyenletes ellaposított lepény egyik oldaláról lefejtjük a borítót, és a csupasz oldalt fordítjuk a keretekre. Ez esetben a lepénynek teljes felületével érintkeznek a méhek, és minden léputcában levő méh táplálkozhat a gyógylepényből.  
- a gyógylepény műanyag tasakján egy 2 cm széles nyílást vágunk, és a lepényt úgy helyezzük el, hogy a méhek minden léputcából a nyíláson keresztül a lepényhez jussanak. Így a lepény fogyasztása lassúbb, és a lemorzsolts rész is kevesebb. Megelőző védekezésre 1 kg gyógylepény elég.

""Használja a mézet, mint táplálékot, hogy később ne keresse, mint orvosságot.""

Török & Roby



# KERTI TÖRPE

## CIKLÁMEN

A természetben lévő fajták kisázsiai eredetűek (Cyclamen Persicum). A XIX. század közepén kezdtek Angliában majd Francia-és Németországban nemesítésével foglalkozni. Ma kapható fajtánk szín-spektruma a fehértől sötétliláig terjed. Egy idő óta törpe fajtái is kaphatók.

**GONDOZÁSA:** A ciklámen árnyéki növény, hűvös, párás éghajlatban érzi magát legjobban. Novembertől áprilisig virágzik.

Május közepétől kertünkben meleg, de árnyékos helyen tartva, alig öntözve, levélzetét elveszíti és magtokjait beérleli, amennyiben azokat rajta hagyjuk. Ezután gumóját kevéssel nagyobb cserépbe átültetjük. A nyár második felétől új leveleket fejleszt, majd az ősztől virágbimbói is megjelennek. Lágy, langyos vízzel mérsékelten, virágzások bőségeken öntözzük, kéthetenként tápoldatozzuk. Gumója sohasem álljon víz alatt, előnyös az alátétbe történő öntözés.

Hosszú virágzása idején 10-15 fokos hőmérsékletet tartva díszlik legjobban, de rövidebb ideig 5-10 fokos hőmérsékletet is elviseli. Leggyakoribb gondozási hiba, ha a cikláment 20 fokos vagy ennél is melegebb helységbe visszük. Virágzása ez esetben sokkal rövidebb, virágjai hamar a cserép szélére borulva lógnak lefelé. Ebből fakad az



a hagyományos vélemény, hogy a cikláment nem lehet házilag átteleltetni, így az a virágzás után eldobandó. A valóságban tény, hogy ha az átteleltetés valakinek már egyszer sikerült, számíthat rá, hogy azonos körülmények között a további években is sikerülni fog, miközben a növény gumója évről évre nagyobb lesz és egyre szebb virágzatot fejleszt.

**SZAPORÍTÁSA:** A ciklámen szaporítása magról történik. Megtermékenyült virágjai lehajló szárain kialakuló gombnagyságú tokokban érleli a magokat.

Lényeges arra ügyelni, hogy a tokok ne érjék a nedves földet, mert idő előtt felrepednek. A magok nyár közepére beérnek, ami után vehetőek.

Ugyanakkor a magtokokat csak akkor hagyjuk beérni, ha valóban szaporítani is akarunk. Ellenkező esetben azokat a virágzás után eltávolítjuk. A szaporításra szánt magvakat érdemes válogatni. A magok lassan kelnek-6 hét.

**KÁRTEVŐI:** Kevés kártevője van, a botritisz azonban vagy a szürkepenész könnyen károsíthatja, ha pl. a növénynek öntözés után nincs lehetősége gyorsan megszáradni.

Z.Tatjana

# BORBAN AZ IGAZSÁG?

## RAJNAI RIZLING



Ez a délvidék egyik legértékesebb szőlőfajtája. Mint ahogy a neve is mondja, a Rajna vidékéről származik, a mai formájában már több mint 400 évvel ezelőtt ismert volt. A nagyvilágban többféleképpen nevezik, mint pl. Weisser Riesling, Johannisberg Riesling, Riesling Renano stb.

Fürtje kicsi, hengeres és tömött. Bogyói közepnagyon, sárgászöldek, napos oldalukon kissé rozsdásodók, vastag héjúak, lédúsak, édesek, kellemes fűszeres zamatúak.

Bora szalmasárga színű, csillogóan mély, illatában gyümölcsös és fűszeres, kikerekedett ízében pedig mandulaszerűen kesernyés. Utóízében a szőlő uralkodik.

Tőkéje erőteljes növekedésű, tűr mindennemű metszési módot, azonban rothadásra kissé érzékeny.

A Fecske olvasóinak a következő étel fogyasztását ajánlanám, természetesen egy pohárka rajnai rizling kíséretében:

A halszeleteket (lehet folyami, de tengeri is) sózzuk, borsozzuk, és citrom levéllel lecsepegtetjük, majd lisztbe mártogatva, nem túl sok olajon, jól felforrósított serpenyőben kisütjük, majd megre tesszük őket. A kiöblített forró serpenyőben, ha lehet olívaolajon a négybe vágott, vékonyra szeletelt meghúzzunk, meghintjük kevés liszttel, felöntjük egy pohárka rajnai rizlinggel, majd paradicsomlével. Sózzuk, borsozzuk, és mártás sűrűségűre főzzük. A tányérra helyezett halszeletekhez adjuk, köretként párolt rizsát vagy petrezselymes krumplít ajánlok.

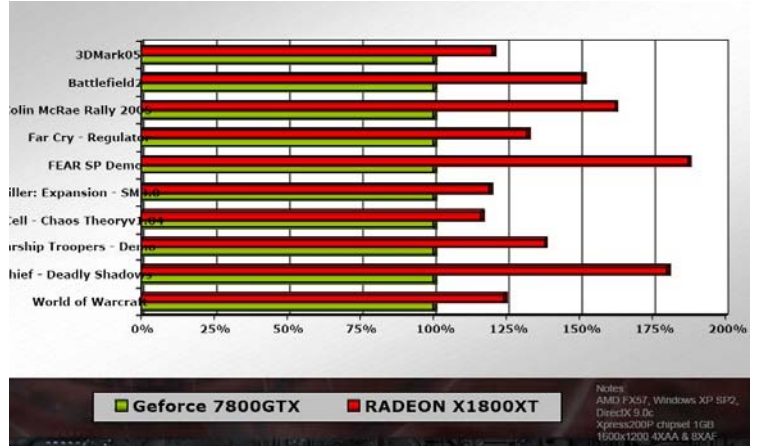
Jó étvágyat kívánunk.



Lódi Miklós

# "MY COMPUTER" RADEON vs. GEFORCE

## II. rész



Az eddig bemutatott Radeon kártyák után nem is tudom, hogy írjak-e valamit is az Nvidia csúcsmoделljének tartott kártyájáról, de mivel úgy igazságos akkor egy pársorban prezentálom, hogy mivel is próbálja a kártya elnyerni a vásárlók tetszését. És hát nem szeretnék magamra haragítani senkit sem, mivel az utóbbi időben azt vettem észre, hogy kétrészsre oszlik a Gamerek "hada" mivel vannak Radeon és Geforce pártiak. Véleményem szerint az utóbbiak maradtak alul!?

### Nvidia Geforce 7800 GTX

A 6800 Ultrát leváltó 7800GTX már alapjaiban megváltozott. Teljes egészében a 7800GTX, előlről/hátulról nagyobb lett, mint a 6800 Ultra.

Minden földi jóval felszerelték: Shader Modell 3.0, CineFX 4.0, PureVideo (5 részre bontva). A 24 pipeline-os videokártyát nézzük meg a teljesség igénye nélkül. Az eredeti leírása szerint eme kártya 100-110W-ot fogyaszt, s meglegszik 330W-os tápegységgel (Single módban).

A 11 micronos gyártási technológiának köszönhetően 302 millió tranzisztort építettek a chipbe, melyek közül a nem használtakat automatikusan kikapcsolja a G70.

Talán nem is meglepő, ha "őrült órajelekkel működik a kártya". Viszont más és más 2D és 3D használat közben. Míg előbbiben a mag csak 275Mhz-en, utóbbiban 430Mhz-en üzemel, ami automatikusan állítódik. A memória pedig 1200MHz-en működik. Tuningolni nem nagyon lehetett, ami forrófejűségének köszönhető, hiába az új architektúra és technológia. Terheletlen 50°C körül mérték a GPU-t, terhelés után pedig 80°C-ot is elértek vele. Így a magot 480Mhz-ig sikerült húzni. Összességében 1600x1200-as felbontásban 4x AntiAliasing-al lehet játszogatni a kártyával. (No igen, viszont nyilván nem 3100-as Sempronnal.) Ami érdekes lehet még, hogy a kártya 75-ös ForceWare-t használ, mely immáron vagy 80 játékot támogat, nem tudom, hogy e 80 játékban jelen volt ez a pár játék, amivel a Radeon X1800XT és a Geforce 7800GTX mérték össze erejüket, de ez a grafikon magáért beszél. Az ATI kártyái a, No.1!?

Takács Dénes

## NYEREMÉNYJÁTÉK

Immáron a negyedik alkalommal jelent meg a "MY Computer" című rovatom a Fecskében és arra gondoltam, hogy intézek az olvasóim felé egy kis nyeremény játékot. Az első pontos választ adó kedves olvasó **5** óra Internet használatot, a második pontosan válaszoló **2** óra, és a harmadik pedig **1** óra Internet használatot nyerhet, amit a Teleházban vehet át. Íme a három kérdés:

1. Mekkora a Windows Vista első béta verziójának a telepítőfájlja?
2. Hány tranzisztorból áll a Radeon X1300 grafikuskártya?
3. Melyik típusú Nvidia grafikuskártyát váltotta a 7800 GTX Geforce?

A három kérdés az eddig feldolgozott témákból származik. Aki kezdettől olvassa az írásaimat annak könnyű lesz a válasz, akár **5** óra Internet használatot is nyerhet vele.

A nyertesek nevét a márciusi számban közöljük.

**Sok sikert!!!**

A szelvényeket minden munkanapon zárt borítékba lehet átadni a Teleházban.

✂

NÉV: \_\_\_\_\_

UTCA: \_\_\_\_\_

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

# MEZŐNÉZŐ

## SPÓROLJUNK...

Szakemberek szerint, a mezőgazdaságban az általános költségek mellett, ami a nyersanyag (mag, műtrágya, védőszer) és az üzemanyag, nem telik már az alkatrészekre, főleg a kopóalkatrészekre. Ha gazdaságosan és versenyképesen akarunk termelni, oda kell figyelni a kopóalkatrészek racionális használatára, ami nem kis megtakarítást eredményezhet.

Előttünk először is a szántás, mint alaptévékenység, az első "tavaszi" munka. Itt sokat megspórolhatunk, ha tekintetbe vesszük a következő alapszabályokat.

- Tudnunk kell, hogy mit akarunk termelni és mekkora területen,

- Mi áll rendelkezésünkre erőgépekből és kapcsolóeszközök-ből

- A holt szezonban minőségi felülvizsgálatot végezzünk, a hibákat javítsuk ki, magunk vagy szakember (nem csak a szomszéd) segítségével.

Sajnos sok esetben nincs pénzünk, de ha a meglévő eszközeinket, ekénket, a megfelelő módon állítjuk be, csökkenthetjük annak kopását és az egységnyi területre elfogyasztott üzemanyag mennyiségét is.

Az alapelv az (biztosan mindenki, aki szánt tudja, de nem biztos, hogy be is tartja), hogy a gerenda munka közben mindig vízszintesen, az ekefej pedig merőlegesen álljon. A fogásszélességet, ahol lehet, úgy kell beállítani, hogy munka közben a traktor legkevésbé legyen leterhelve, hogy a haladási sebesség megfelelő legyen a szántás minőségéhez (a föld borítása) és

mivel nincs kerékmegcsúszás, erőlködés, így időben és üzemanyagban is nyerhetünk akár 10%-ot is.

Aki csak megteheti figyeljen a kopóalkatrészekre, vagyis a szántás "lelkire" az ekevasra. Az ekevas élessége egyenesen arányos a húzóerő csökkenésével. Ezért érdemes olyan ekevasat venni, amelybe megbízunk, és szezon közben nem fogunk idegeskedni, hogy cserbenhagy bennünket.

Megszokott dolog, az ekevas élezése szezon közben, hol ott nagyon kevesen számolják azt ki, hogy ezzel a művelettel mennyi időt (munkából való kiesést), pénzt veszítenek.

Érdemes egyszer fontolóra venni és megpróbálni, egy drágább, minőségesebb önélező ekevasat venni, és szezon végén a költségeket egy "olcsóbb" ekevas költségeivel és eredményességgel összevetni. Az eredmény magáért fog beszélni.

Sokan a beszerzéseket az "otpadon" és hasonló helyeken végzik, barkácsoló kedvüket pedig "hibridizálásban" töltik ki. Ez lehetséges, de az anyag minősége nem garantált, még megfelelő szaktudás és "tekintély" mellett sem.

Olvasóink egy részét e cikk nem is érdekli, de bízunk benne, hogy az érintettek nem veszik szimpla okoskodásnak, hanem mérlegelik, esetleg alkalmazzák, aminek értelmét a szántási szezon után nyugtázzák.

Nem kívánunk vállveregetést.

Szaki

## Pályázati felhívás fiataloknak!

A pancsovai székhelyű Börscsök Erzsébet Vajdasági Módszertani Központ és a székelykevei TINET Ifjúsági Klub a környezetvédelemre való nevelés- és a falusi turizmus fejlesztése céljából pályázatot hirdet 6-12 ill. 13-18 éves fiatalok számára két kategóriában a

Minden faluban, tanyán, vidéken van élmény, felfedezni való! - mottójával.

A Gyere hozzánk vidékünkre, falunkba, tanyánkra nyaralni, pihenni, illetve Vidéken, falun, tanyán nyaraltam, pihentem címen megírt dolgozatokat a következő címen várják: TINET Ifjúsági Klub Székelykeve, Dani Ernő, 26228 Skorenovac/Székelykeve, Testvériség-egység u. 30., vagy Börscsök Erzsébet VMK, Balassa Julianna,

26 000 Pancevo/Pancsova, Mite Bogojevskog 18., esetleg a következő villámpostacímeken:

danierne@panet.co.yu és balassaj@panet.co.yu

Mindkét kategóriában olyan leírást, levelet várnak, amelyből megtudhatjuk, miért érdemes nálatok pihenni, nyaralni. Célszerű rajzot, fotót mellékelni. A pályamunkákat nem őrzik meg és nem küldik vissza. A 2-2 díjazott 3-3 napos, kirándulásokkal egybekötött díjmentes pihenést nyer a Székelykevei Falusi Turizmus irodájának szervezésében Magyarországon, vagy Székelykeve környékén 2006 folyamán. Vigaszdíj kategóriánként 5-5 könyvcsoomag.

Beküldési határidő: 2006. március 20. A pályamunkákat a két szervezet által kijelölt bírálóbizottság értékeli. A nyerteseket a döntésről április 10-éig írásban értesítik.

Jó lenne ha arról írnátok, hogy hogy képzelnétek el a falusi turizmust. Milyen látványosság érdekesség vonzaná az ide látogatókat. Akár ötleteiteket is beleszöhetitek. Ezeket a munkákat még helyi szinten is értékesíteni, hasznosítani tudjuk, mivel folyamatban van a falusi turizmus beindítása.

Horkai Zsolt



# ANYAKÖNYVI HÍREK

# F E C S K E T O L L

## Halálesetek december 13.-tól:

**Backovic Dara (december 22) 70 évében**

**Bjelica Lazo (december 28) 68 évében**

**Hauser Lídia (január 5) 76 évében**

**Nagy Mihály (január 10) 53 évében**

**Szitás Lajos (január 26) 64 évében**

**Szilágyi szül. Döme Erzsébet (február 4)**

**78 évében**

## ELVISZ A VÍZ

Érzem, fekszem a vízen,  
 lágyan ringat, ölel, fodros, habos nyoszolya,  
 vagy hullámai közt fuldokolva,  
 tátogva meresztem szemeim levegőért kapkodva,  
 nekem már mindegy, hogy milyen érzés  
 ha elvisz a víz,  
 és tőled távol tart a messzeség,  
 akár csendes, nyugodt óceáni térség,  
 vagy dühödt, haragos, gyors csobogás  
 mely hegyes, köves lejtőkön rohan,  
 távolodok tőled állandóan,  
 pedig kapaszkodok,  
 görcsösen fogok egy lenyúlt faágat  
 és érzem, nyugodtan a vízen fekszem,  
 de csak egy pillanat,  
 mert roppan, reccsen,  
 elér s visz az áradat,  
 intek, emelem karomat,  
 vissza akarok, még elérlek,  
 de pár perc s már csak látlak,  
 azután eltűnsz előlem,  
 csak víz körülöttem,  
 talán nyugodt,csendes,  
 de hideg, jeges,  
 és hangod emléke langyos,  
 majd nincs semmi,  
 már csak azt érzem, hogy a víz fagyos.



Bácsi (Vajda) Sára

## Gratulálunk az újszülötteknek

Nagy István és Szilvana, Noémi  
 Donovic Bozidar és Anikó, Bjanka  
 Kovács István és Cucic Jelena, Csilla  
 Konc Tibor és Éva, Tibor  
 Konc László és Zsuzsanna, László

## ÚJÉVI KÍVÁNSÁG

Egyetlen szó: BÉKE!  
 Legyen népünk ÉKE.  
 Csillogás a szemben,  
 szeretet a szívben.  
 Megértés a családban,  
 sok kis gyermek az ágyban.  
 Férfiaknak munka:  
 a "keménydinárt"-hossa!  
 A SZOMSZÉD = Jóbarát,  
 NEMZETSÉGGÉNT = egyaránt!  
 Ilyen legyen az ORSZÁGUNK,  
 Jó példával elől járjunk!  
 Nem kell sok fecsegés,  
 csak türelem, megértés.  
 Irigységet gyomlálni,  
 Elestett-táplálni.  
 Hinni, tenni - szüntelen,  
 az élet egy küzdelem.  
 GLÓRIÁDAT megkapod,  
 ha mindehhez van akarated!

Eöry Molnár Etelka

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a Tiho temetkezési vállalkozótól kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok közösség- és környezetfejlesztő szervezet, Bácsfeketehegy, Bratstva 30. Tel/fax: 024/739-063. Folyószámlaszám: 310-8659-38.

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi Sára, Bíró Éva, Bíró Csaba, Eöry Molnár Etelka, Lódi Miklós, Nagy Sára, Orosz Attila, Papp Julianna, Sárándi István, Szukola Béla, Takács Dénes, Török Zoltán, Zecevic Tatjana. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2006. februárjában.